

Hirdetések

- ❖ Ma este Gyöngyösön, a református templomban az ökumenikus imahét alkalmával imaórát tartunk. Szeretettel hívjuk a kedves testvéreket erre az alkalomra, amely du. 5 órakor kezdődik. Igét hirdet, Juhász Ferenc esperes-plébános.
- ❖ A jövő héten az egyházközségi képviselőtestületek részvételével az elmúlt esztendei számadás, és a 2015. évi költségvetés tárgyalása lesz a plébániákon. Kérjük a testületek világi vezetőit, szíveskedjenek a gyűléseken való részvételről értesíteni a tagokat.
- ❖ Még a jövő héten is, tehát január 26- és 31-e között a Nagytemplom zárva lesz, a reggeli és az esti szentmisék kivételével.
- ❖ Február 2-án, Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén a szerzetesi hivatásokért imádkozunk. Ferenc pápa ezt az évet a szerzetesek évének nyilvánította, és ezért különösen is fontos, hogy imádságos szeretettel fogadjuk a szerzeteseket.
- ❖ Kérjük, hogy azok, akik az egyházi iskoláinkban kívánnak munkát vállalni, szíveskedjenek plébánosi ajánlást beszerezni a munkaviszony létesítéséhez. Kérjük a katolikus intézménynek vezetőit is, akik munkatársakat (dolgozókat) keresnek, szíveskedjenek a plébániák vezetőinél is érdeklődni, mert gyakorta előfordul, hogy olyan dolgozók kerülnek egyházi alkalmazásba, akiknek nincs igazán közük a katolikus egyházhoz.
- ❖ Kérjük azokat a szülőket, akik egyházi iskolába kívánják felvételni gyermekeiket (ide értve a Pátzay János Katolikus Zeneiskola növendékeit is) szíveskedjenek gyermekeik számára a vallásos képzést lehetővé tenni. Ebben készséggel nyújtanak segítséget az iskola pedagógusai.
- ❖ Február 11-én szerdán délután 5 órakor, a betegek világnapja alkalmából Felsővárosi plébánia konferencia termében fogadást adunk azoknak a beteglátogató munkatársainknak, akik a kórházi beteglátogatásban tevékenykednek. Ez alkalomból szívesen látunk olyanokat is, akik érdeklődnek az ilyen fajta keresztény munkatársi tevékenység iránt.
- ❖ Minden csütörtökön du. 5 órakor, a Szent Bertalan templom kápolnájában szentségimádást tartunk a papságért. A kápolna fűtve van.

Gyöngyös Felsőváros, Mátrafüred, Karácsond és Gyöngyössolymos települések egyházközségeinek kiadványa.

Megjelenik Gyöngyösön, a Szent Bertalan Főplébánián hetente (37-311-143)

Szerkeszti: a Szerkesztőbizottság, felelőskiadó: Juhász Ferenc

VIII. évfolyam

4. szám

Vasárnapi Levél

2015.
Január
25.

Isten áldd meg a magyart!

Ezekben a gúnyrajzokkal és azok megbosszulásával terhes időkben, amelyet nem is értünk, engedjék meg, hogy a mögöttünk hagyott Himnusz születése napjára gondolva, annak szerzőjét, Kölcsey Ferenc alakját megidézzem. Ott kezdem, hogy amikor Kazinczy a *Tövisek és Virágok* című nyelvújító művével fellázította a fundamentalistákat, azok válaszul *Mondolat* – néven kiadtak egy gúnyiratot Kazinczy ellen. A *Mondolat* címképén Kazinczyt kifigurázva koszorúsán, számárháton ülve a Helikon-hegy felé léptetve ábrázolja. Ez a gúnyirat úgy felháborította Kölcsey Ferencet és Szemere Pált, hogy *Felelet* című munkájukban *szánalom és nevetség tárgyává tették* annak szerzőjét, Somogyi Gedeont, 1815-ben, éppen kettőszáz esztendeje.

Az csak természetes, hogy ugyanarról más és más féle vélekedés is lehetséges, vannak azonban a nemzetnek, a hazának, a népnek olyan szimbólumai, amelyek az idők során egybenőttek sorsunkkal. Ilyen a nemzeti zászló, a szabadságharcaink, a Trianonban elvesztett országrészek, a hősi halált halt katonák emléke – és ilyen nemzeti szimbólum lett számunkra a Himnusz is, amelynek születése alkalmát egyben a Magyar Kultúra Napjaként ünnepeljük. Nemcsak a művet, de magát a szerzőt is ünneplejük e napon, nézzük meg őt közelebbről. Középnemesi család gyermekeként *kritikai hajlamot és nagy műveltséget* örökölt, azonban korán teljes árvaságra jutott. Nagybátyja révén a Debreceni Református Kollégium diákja lett. Ebbéli sorsa egybevág azoknak a tehetségeknek a sorsával, akik gyermekkoruk traumája, vagy a szülő ilyen-olyan hiánya miatt, egy nagy múltú intézmény tekintélyes tanári kara keze között bontakozik ki. Kölcsey, a nyelvújítás mesterét Kazinczyt felpártolja, és ennek köszönhetően nemes bosszút állnak a nyelvújítás gúnyolóján. A gúnyiratot nem fegyverrel, hanem hasonló gúnyoros eszközökkel támadják vissza. Ilyen nemes bosszút állni azonban csak azok képesek, akikben mint Kölcseyben is, a kritikai hajlam mellé nagy műveltség párosul. A nyelvújításnak ebben a drámai ütközetében, amely politikai erőket is igénybe vett, a hagyománytisztelők és újítók közötti több mint egy évtizedes harc eredménye, a Magyar Tudományos Akadémia megszületése lett.

Plébános

Lelkiség:

Elmaradt megtérés?

Az idén január 25-e vasárnapra esik, ezért Szt. Pál megtérésének ünnepe elmarad, viszont érdemes legalább így elmélkedni róla. Ami egykor Saullal történt, a hétköznapi nyelv része lett. Beszélünk pálfordulásról és a damaszkuszi útról, de az eredetnél sokkal általánosabb értelemben.

Talán maga a „megtérés” szó is megkopottnak tűnik, a „Térjete meg!” felszólításra is valószínűleg kevesen jönnek lázba. Természetesen nem a szóval van a baj, hiszen az gyakran előfordul az Újszövetségben. A görög eredeti, *metanoia*, is ismert kifejezés, ami megváltozást, egy 180 fokos fordulatot jelent. Valami történik, ami megváltoztatja az embert. Mint amikor valaki elindul és hirtelen észreveszi, hogy otthon felejtette a kulcsot és visszafordul. Vagy „mint lázbeteg, aki föleszmél” az ember a költő szavai szerint, „Mert nincs meg a kincs, mire vágytam, / a kincs, amiért porig égtem. / Itthon vagyok itt e világban, / s már nem vagyok otthon az égben.” (*Kosztolányi D.: Boldog, szomorú dal*). C. Bamberg a „megrendülésről” beszél. „Megrendült az, aki valamilyen okból nem képes úgy megtenni a következő lépést, ahogyan eredetileg akarta. Valami meghökkenti, fejbekólintja, szívenszúrja” (*Az emberség ára*). Szt. Pál megdöbbenve kérdezi: „Ki vagy, Uram?” (ApCsel 9,5). Pünkösdkor Szt. Péter szavai először szíven találták az összegyűlt népet és kérdezték, hogy mit tegyenek (ApCsel 2,37). A probléma nem az szokott lenni, hogy Isten nem küld ilyen eseményeket az életünkbe, hanem az, hogy mi nem reagálunk.

A veszély mindig fennáll, hogy a hétköznapi hordaléka, a rutin, a megszokottság betemeti ezt a megrendülést és keménnyé teszi a szívünket. Egy kőszívről minden lepattan, nem tud semmi sem bele hatolni, semmi sem tud sebet ejteni rajta, amely gyógyítást igényelne. Lehet, hogy „csúcsforgalom van a damaszkuszi úton”, de ez is csak a széljárás és nem a szív változását jelzi. Végül is az ember „szomorúan távozik” (Mk 10,27), a szikla repedése bezárul és minden ugyan úgy megy tovább.

Szt. Pálnak a damaszkuszi úton egy különleges találkozásban volt része. Pünkösdkor a nép Szt. Péter Lelkes, de egyszerű beszédét hallotta. Sokakat még egyszerűbb dolgok indítottak el, egy nyitott templom, vagy egy kivilágított gyóntatószék. Szt. Pál megtérésének ünnepe nem az egzotikumok világába, hanem a lélek mélységébe visz. Az elmaradt ünnep hív bennünket, hogy a mai nap megrendüléséből ne maradjon el Jézus követése: „Bárcsak meghallanátok **ma** a szavát: 'Ne keményítsétek meg a szíveteket'” (Zsolt 95,8).

Varga Pál, káplán

Teológia:

Egy-ház

Amikor egy ember önanonosságát keresi, akkor első sorban nem arra fog gondolni, hogy mi különbözteti meg a többiektől, nem negatív szempontból beszél önmagáról, hanem megpróbálja inkább pozitív formában körülírni identitását vagyis: „én vagyok, aki...”. Fontosnak tartom, hogy az ember spirituális dimenziójának is legyen kiforrott önanonossága. Sajátos jellemzőink és a személyiségünk megélése mellett azonban szükség van objektivitásra is, melyet az egy, élő és teremtő Isten biztosít, valamint az a közösség, amelyet e földön a mennyei előképeként alapított, azért hogy őt megismerhessük, és kegyelmével egyengethesse utunkat az örök élet felé. Isten biztonságos otthont adott nekünk Anyaszentegyházunkban. Fontos tehát, hogy megismerjem Őt és a köré gyűlt közösség hitét, hagyományait, mindennapjait és legyek otthon szokásaiban. Ha valahol otthon vagyok, akkor ismerem a ház berendezéseit és a sötétben is eligazodok. Tudom, hogy hol mi található, és észreveszem, ha valami eltűnt. Furcsa, ha valaki saját otthonában sem tud eligazodni...

Az ember igazán családjá körében érzi otthon magát, szülei, testvérei körében. A családi kötelékek a legerősebbek és legfontosabbak minden ember életében. Ez az alapvető kötődés a keresztények között is megvan a keresztség szentsége által! Szomorú, hogy sokakban a keresztség nem ébreszti fel az újonnan létrejött családi kötelék boldogító érzését, és családtagként nincs igazán otthon-érzésük. Bizonyára sok oka lehet ennek. Én otthon érzem-e magam az Egyházban? Miért? Miért nem?

„Egyet kérek az Úrtól, csak egy a vágyam: hogy életem minden napján az Úr házában lakjam. Hogy élvezhessem az Úr édességét, és szemlélhessem szent templomát.” (Zsolt 27,4) Gyönyörűen fogalmazza meg a szent író imádságában az ember fontos benső vágyát, s elmondja, hogy legfőbb kívánsága az Úrral való szoros közösség megtartása, mely az életet jelenti. Végző soron életünkért képesek vagyunk mindent megtenni, örök életünk érdekében ne engedjünk a lanyhaságra és érdektelenségre vezető kísértéseknek! Jézus ezért áldozta fel magát, és sokan éppen erre fektetnek a legkevesebb hangsúlyt.

Katolikus keresztényként erősen hisszük hogy nem a véletlen sodort minket e hajlékba, nem a sok (egy)ház egyikében vagyunk, hanem egy olyan házban élünk, amelyben Isten egyetlen népének részesei vagyunk, amelyben Isten szentsége lakozik és ő a tanítás alapja, amelyben megéljük a világon elterjedt közösségünk sokszínűségében rejlő egységet, és amelyet Péterre és az apostolokra épített Jézus lerombolhatatlan épületté téve azt.

Czapkó Mihály, káplán